

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การเมืองการปกครองของประเทศไทยมีวิวัฒนาการอันยาวนาน ซึ่งระบบการเมืองการปกครองของไทยเริ่มแรกเป็นระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นศูนย์รวมของการเมืองการปกครองอย่างเบ็ดเสร็จ ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศไม่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง มีเฉพาะขุนนางหรือข้าราชการเท่านั้นที่ยังพอมีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง ดังคำตรัสของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ว่า "...มีญาติฝ่ายมารดาที่ล้วนแต่โลเลเหลวไหล หรือไม่โลเลเหลวไหลก็มีได้ตั้งอยู่ในตำแหน่ง ราชการอันใดเป็นหลักฐาน ฝ่ายญาติข้างพ่อ คือเจ้านายทั้งปวง ก็ติดอยู่ในอำนาจสมเด็จพระยา และต้องรักษาตัวรักษาชีวิตอยู่ด้วยกันทั่วทุกองค์..." (ลิขิต ธีระเวคิน. 2548 : 114) จะเห็นได้ว่ามีกลุ่มคนสองกลุ่มเท่านั้นในประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของไทย ที่มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง คือ กษัตริย์ และขุนนาง ส่วนประชาชนมีหน้าที่เป็นแรงงานให้กับรัฐ และเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ก็เป็นเพียงแต่การยึดอำนาจจากสถาบันพระมหากษัตริย์ในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองในรูปแบบประชาธิปไตยเหมือนประเทศตะวันตก และการยึดอำนาจนี้ก็เกิดจากกลุ่มบุคคลเฉพาะกลุ่มเท่านั้น มิได้เกิดจากความต้องการของประชาชนทั้งประเทศ

นับตั้งแต่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยก็มีความพยายามที่จะพัฒนาระบอบประชาธิปไตย เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ส่วนหนึ่งคือการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นโดยการกระจายอำนาจทางการเมืองจากศูนย์กลางสู่ท้องถิ่น โดยหลักการกระจายอำนาจการปกครองให้แก่ท้องถิ่นเป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจการปกครองบางส่วนให้แก่องค์กรอื่นที่ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของหน่วยการบริหารราชการส่วนกลาง ไปจัดทำบริหารราชการบางอย่างโดยมีอิสระในการที่จะดำเนินกิจกรรมการบริหารของตนเองได้ และเพื่อส่งเสริมให้ท้องถิ่นได้มีอิสระในการปกครองตนเอง มีส่วนร่วมทางการเมือง มีสิทธิมีเสียงดำเนินการปกครองตนเอง อันเป็นรากฐานและวิถีทางของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมได้ส่วนเสียในการบริหารที่ตนได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง

เช่น ไปเลือกตั้ง ไปหาเสียงสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น ทำให้เกิดความรับผิดชอบ เกิดความหวงแหนและปกป้องต่อสิทธิผลประโยชน์ที่พึงได้รับ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ดีในการพัฒนาการเมืองระดับชาติต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบหนึ่งของหน่วยบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เพื่อเป็นการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลขณะนั้น ที่กำหนดนโยบายด้านการเมืองการปกครองให้มีการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการเอง โดยมีอิสระในการบริหารพอสมควรภายใต้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารและร่วมแก้ไขปัญหของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการปกครองตนเองในระบอบประชาธิปไตย จึงได้ยกฐานะสภาตำบลตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 326/2515 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 (ปว.326) ที่มีรายได้ตามหลักเกณฑ์ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดโครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีสมาชิก 2 ประเภท คือ สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบล และแพทย์ประจำตำบล และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งจากรายการในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้นหมู่บ้านละ 2 คน (มาตรา 45) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะเลือกคณะบุคคลขึ้นเป็นคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไม่เกิน 2 คน และสมาชิกซึ่งได้รับเลือกตั้งไม่เกิน 4 คน (มาตรา 58) เหตุผลสำคัญในการตราพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพื่อให้้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล

ในปี 2540 ประเทศไทยประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ 16 ประกาศใช้เมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2540 เป็นผลให้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะมาตรา 285 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ที่กำหนดให้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้มาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ซึ่งจะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ที่กำหนดให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมีสมาชิก 2 ประเภท คือ สมาชิกโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบล แพทย์ประจำตำบลและสมาชิก ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากรายการในแต่ละหมู่บ้านในตำบลนั้น โดยเฉพาะสมาชิกโดยตำแหน่งขัดกับรัฐธรรมนูญ

จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2546 ได้มีการเปลี่ยนแปลงองค์การบริหารส่วนตำบลในด้านต่างๆ ที่สำคัญคือ **ด้านโครงสร้าง** ให้มีฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ฝ่าย นิติบัญญัติ ประกอบด้วย ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลให้เล็อกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ฝ่ายบริหารประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และนายกอาจแต่งตั้งรองนายกได้ไม่เกินจำนวน 2 คน และต้องไม่เป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล **ด้านการบริหารบุคคล** ได้กำหนดให้องค์กรบริหารบุคคลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วยคณะกรรมการที่มีลักษณะของที่มาของคณะกรรมการจากไตรภาคี คือ ฝ่ายรัฐบาล ฝ่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และฝ่ายคนกลาง (ผู้ทรงคุณวุฒิ) ฝ่ายละจำนวนเท่าๆกัน **ด้านภาระหน้าที่** นอกจากอำนาจหน้าที่ที่มีอยู่แล้วยังมีอำนาจใหม่ตามที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น มาตรา 289 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น มาตรา 290 ที่ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบำรุงรักษาสิ่งแวดล้อม ได้อย่างยั่งยืนแล้ว ยังต้องได้รับการงานจากส่วนกลางที่ต้องถ่ายโอนภารกิจ ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 อีกด้วย

อย่างไรก็ตามกฎหมายก็ได้กำหนดภาระหน้าที่เอาไว้เพื่อให้ทราบว่าอะไรบ้างที่องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องทำ และอะไรบ้างที่องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

นอกจากจะมีหน้าที่ที่ต้องทำแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

จะเห็นได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลก็มีภาระหน้าที่คล้ายกันกับการปกครองท้องถิ่นของไทยในรูปแบบต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล พัทธา เป็นต้น แต่องค์การบริหารส่วนตำบลบางพื้นที่มีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ได้ จึงเกิดปัญหาขึ้นดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม, 2548 : 256)

1. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนดไว้กว้างขวางไม่ชัดเจน โดยไม่คำนึงฐานการคลัง และขีดความสามารถทางการบริหาร รวมถึงทักษะด้านเทคนิควิชาการต่างๆ ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนมากที่มีรายได้น้อยและขาดความรู้ทางเทคนิค ไม่สามารถดำเนินกิจการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ได้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่น และความศรัทธาของประชาชนต่อองค์การบริหารส่วนตำบล

2. องค์การบริหารส่วนตำบลมุ่งเน้นดำเนินกิจการที่มีลักษณะการจัดทำกิจการ สาธารณะด้านกายภาพและโครงสร้างพื้นฐาน โดยมุ่งจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดซื้อ จัดจ้าง เป็นหลัก สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบลยังไม่ให้ความสำคัญต่อการดำเนินกิจกรรมที่เป็นเรื่องของคุณภาพชีวิต ของประชาชนในเขตตำบล หรือดำเนินกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม หรือการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ หรือกิจกรรมสาธารณสุข หรือกิจกรรมด้านการศึกษา

3. องค์การบริหารส่วนตำบล ยังไม่สามารถดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ใน บางเรื่องได้ (ถึงแม้มีความต้องการที่จะทำ) เนื่องจากหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้มอบหมายภารกิจ ให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำ เพราะกฎหมายระเบียบต่างๆ ยังไม่มีการปรับปรุงแก้ไขให้ องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินกิจการได้

4. องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ยังไม่สนใจ หรือไม่เข้าใจ ในการประสาน การดำเนินกิจการร่วมกับหน่วยงานของรัฐ ตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล มักจะผลักภาระให้เป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือยังไม่มีการร่วมมือกับองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอื่น (เทศบาล สุขาภิบาล และ อบจ.) ในการทำกิจการลักษณะของ “สหการ” เหตุผลหนึ่ง “สหการ” ยังไม่เกิดขึ้น เนื่องจากยังไม่ปรากฏแนวทางและวิธีการปฏิบัติที่ชัดเจน ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลจะดำเนินการอย่างไร

5. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะกรรมการบริหารองค์การบริหาร ส่วนตำบล ยังไม่เข้าใจบทบาท อำนาจและหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่นั้นๆ ว่าจะดำเนินการได้อย่างไร หรืออาจกล่าวได้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลยังขาดทักษะใน การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ ขาดคู่มือที่จะแนะนำการทำงานตามอำนาจหน้าที่ที่เป็น รูปธรรม เข้าใจง่าย และปฏิบัติได้

สรุปได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล หรืออบต. เป็นรูปแบบหนึ่งขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้รับการจัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2537 เพื่อทำหน้าที่ในการจัดบริการสาธารณะให้กับ ประชาชน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น และ จากปัญหาอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจ ที่จะศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนของ ประชาชนที่จะเข้าไปผลักดัน โครงการต่างๆ เพื่อให้บรรลุเจตนารมณ์ของการจัดตั้งองค์การ บริหารส่วนตำบล เพื่อจะได้ทราบวาระระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็น อย่างไรเพื่อนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยมาเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาตำบลและ

การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ที่มี อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล แตกต่าง กัน
3. เพื่อศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในระดับปานกลาง
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มี อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม แตกต่าง กัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จากองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 13 แห่ง จำนวน 368 คน (สำนักงานเลขานุการท้องถิ่นจังหวัดมหาสารคาม. 2548)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอนจำนวน 198 คน

2. ขอบเขตด้านพื้นที่ของการวิจัย

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 13 แห่ง ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. ระยะเวลา ระยะเวลาที่ทำการวิจัยระหว่างเดือนกรกฎาคม ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2549

4. ตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ คุณสมบัติทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

4.1.1 อายุ

4.1.2 ระดับการศึกษา

4.1.3 ประสบการณ์ในการเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

4.2 ตัวแปรตาม (Dependent variables) คือ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม

2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในหมู่บ้านในตำบลนั้นๆ หมู่บ้านละ 2 คน ซึ่งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

3. การดำเนินงาน หมายถึง การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 67 8 ด้าน ได้แก่ (1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก (2) รักษาความสะอาดของถนน

ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล (3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ (4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ (7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (8) บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

4. **ด้านการจัดให้มี และบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดให้มีการซ่อมแซมคูแล่งรักษาดินนให้ใช้การ ได้ได้อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

5. **ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดถนนและที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือน และมีการประสานงานร่วมมือกับหน่วยราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด

6. **ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดยุงลายและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี และมีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี

7. **ด้านการป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้จัดให้มีเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิง น้ำท่วมอย่างเพียงพอ และทันสมัย พร้อมกับมีศูนย์รับแจ้งและประสานงานความช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัย มีการช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบภัย เช่น ภัยแล้ง ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น

8. **ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** หมายถึง การที่องค์การบริหาร ส่วนตำบลได้จัดการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ให้ผู้นำชุมชน ตัวแทนชาวบ้านศึกษาดูงานด้านอาชีพ และการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ และให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุน โรงเรียนหรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่ จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมด้านวัฒนธรรม เช่น บุญประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่น

9. **ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน จัดให้มีการสงเคราะห์ ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ และจัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการทุกปี เปิดโอกาสให้กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

10. **ด้านการคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลมีการแผนงานด้านการจัดให้มีการณรงค์ อนุรักษ์ป่าไม้ และ สิ่งแวดล้อม มีการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ และบำรุงรักษาป่าไม้ในชุมชน

11. **ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีของท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงาม ของท้องถิ่น** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนงานด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณีของท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น เป็นศูนย์กลางในการจัดประเพณี ต่างๆ ของชุมชนในเขตเทศบาลทุกปี และจัดให้มีกิจกรรมเพื่อรณรงค์การสืบทอดประเพณี หรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จะทำให้ ทราบถึงความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อการดำเนินงานขององค์การ บริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นข้อสนเทศในการนำไปประกอบการวางแผนพัฒนาตำบล และใช้ เป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพต่อไป